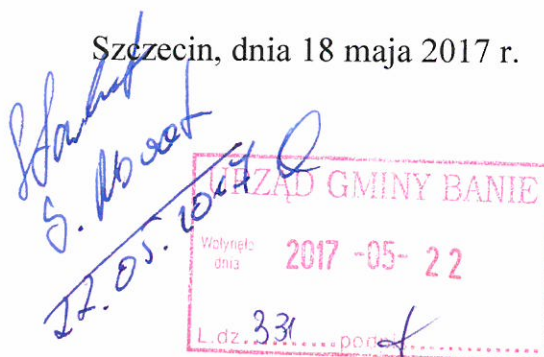

**Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie**

WK.0913.1317.2.K.2017

Szczecin, dnia 18 maja 2017 r.

Pani

Teresa Sadowska

Wójt Gminy Banie

Informuję, że działając na podstawie art. 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych¹, w okresie od 2 stycznia do 10 marca 2017 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Szczecinie przeprowadziła kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Banie za lata 2013-2016 oraz wybranych zagadnień za okres sprzed roku 2013 i występujących w roku 2017.

Protokół kontroli został podpisany i przekazany Pani w dniu 22 marca 2017 r.

W toku przeprowadzonych czynności ustalono, że kontrolowana jednostka nie wyeliminowała wszystkich nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej Gminy, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Szczecinie. Wyniki kontroli przedstawione zostały w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 14 maja 2013 r. (WK.0913.1103.2.K.2013), a pismem z dnia 19 czerwca 2013 r. (FIN-I/12/2013) Wójt zapewniła o podjęciu działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. W trakcie kontroli ustalono jednak, że w latach 2013-2015 nie dopełniono obowiązku złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości.

Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane nieprawidłowości wystąpiły w następujących obszarach działalności:

I. W zakresie dochodów z podatków i gospodarki finansowej

1. Gmina będąca podatnikiem podatku od nieruchomości w latach 2013-2015 nie dopełniła obowiązku corocznego składania deklaracji na podatek od nieruchomości, wskutek czego w podanym okresie organ podatkowy zaniechał ustale-

¹ ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561)

nia i poboru dochodów należnych jednostce samorządu terytorialnego, czym naruszono art. 42 ust. 5 i art. 254 pkt 1 ustawy o finansach publicznych² w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 1a ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³ i art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych⁴.

W wyniku ustaleń kontroli, w dniu 28 lutego 2017 r., Gmina złożyła deklaracje na podatek od nieruchomości, w których na rok:

- 2013 wykazano grunty pozostałe o powierzchni 2 508 113 m² oraz budynki pozostałe o powierzchni 1 898,63 m², co stanowiło podstawę do naliczenia podatku w kwotach odpowiednio: 1 128 651,00 zł i 9 455,00 zł,
- 2014 wykazano grunty pozostałe o powierzchni 2 356 753 m², budynki mieszkalne o powierzchni 41,50 m² oraz budynki pozostałe o powierzchni 1 898,63 m², co stanowiło podstawę do naliczenia podatku w kwotach odpowiednio: 1 084 106,00 zł, 30,71 zł i 9 455,00 zł,
- 2015 wykazano: grunty pozostałe o powierzchni 2 308 057 m², budynki mieszkalne o powierzchni 129,96 m² oraz budynki pozostałe o powierzchni 2 062,13 m², co stanowiło podstawę do naliczenia podatku w kwotach odpowiednio: 1 061 706,00 zł, 96,17 zł i 10 290,00 zł.

Nieustalenie i nieodprowadzenie do budżetu Gminy dochodów z tytułu podatku od nieruchomości spowodowało, że skutki obniżenia górnych stawek w tym podatku w sprawozdaniach: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy wykazano za rok:

- 2013 w kwocie 229 450,95 zł, zamiast w wartości 234 539,28 zł (różnica 5 088,33 zł),
- 2014 w kwocie 226 308,90 zł, zamiast w wartości 255 155,04 zł (różnica 28 846,14 zł),
- 2015 w kwocie 238 794,40 zł, zamiast w wartości 267 608,99 zł (różnica 28 814,59 zł),

co mogło spowodować ustalenie z budżetu państwa rocznej części subwencji ogólnej na rok:

- 2015 w wysokości 1 046 177,00 zł, zamiast w wartości 177 347,25 zł (różnica 868 829,75 zł),
- 2016 w wysokości 1 296 083,00 zł, zamiast w wartości 440 045,29 zł (różnica 856 037,71 zł),
- 2017 w wysokości 1 712 826,00 zł, zamiast w wartości 843 778,73 zł (różnica 869 047,29 zł).

² ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

³ ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.)

⁴ ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.)

Za wskazane nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 54-71 protokołu kontroli.

2. W Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017-2020⁵, przyjętej uchwałą Nr XVIII/152/2016 Rady Gminy z dnia 29 grudnia 2016 r., w łącznych kwotach wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań w latach 2016-2017 uwzględniono raty kapitałowe (część) w wysokościach odpowiednio 255 680,00 zł i 250 240,00 zł z kredytu zaciągniętego na sfinansowanie wkładu własnego (krajowego) na realizację zadań współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, wymienionych w umowie i decyzji o wsparciu finansowym z 2010 r., czym naruszono art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 13 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw⁶. Projekt ww. uchwały przygotowała Skarbnik, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Wójt – str. 190 i 191 protokołu kontroli.
3. Z naruszeniem zasad, określonych rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego⁷ osobistą stawkę wynagrodzenia zasadniczego za rok 2015 nauczyciela stażysty zatrudnionego w Przedszkolu w Baniach w okresie 54 dni wyliczono w kwocie 90,60 zł, zamiast w wysokości 339,75 zł (różnica 249,15 zł). Ponadto, jednorazowy dodatek uzupełniający za rok 2015 r. dla nauczycieli stażystów (2) tego Przedszkola w 2016 r. wypłacono w kwotach: 1 987,12 zł, zamiast w wysokości 1 318,38 zł oraz w 449,42 zł, zamiast w wysokości 1 118,15 zł (różnica 668,74 zł), czym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych w zw. z § 5 ww. rozporządzenia. Ww. wyliczeń dokonał pracownik zatrudniony w Przedszkolu na stanowisku pomocy biurowej, a odpowiedzialność za wskazane nieprawidłowości ponosi Wójt – 132-134 protokołu kontroli.
4. W 2015 r. spośród radnych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego powołał zespół pomocniczy, którego zadaniem była formalna ocena zgłoszeń kandydatów na ławników. Za wykonanie tego zadania, niestanowiącego elementu udziału w sesji lub w posiedzeniu komisji Rady Gminy, członkom zespołu wypłacono diety w łącznej kwocie 420,00 zł, co było sprzeczne z § 1 ust. 1 uchwały Nr V/46/2015 Rady Gminy Banie z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości diet dla radnych Rady Gminy Banie. Listę wypłat sporządził in-

⁵ dalej: WPF

⁶ ustawa z dnia 8 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r. poz. 1646)

⁷ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.)

spektor ds. obsługi Rady Gminy, a odpowiedzialność za wskazaną nieprawidłowość ponosi Sekretarz – str. 143 protokołu kontroli.

5. Zarządzeniami wydanymi w latach 2012 i 2014 Wójt powołała Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którymi jako jej Przewodniczącego wskazała własną osobę. Wskutek powyższego doszło do naruszenia zakazu wykonywania przez zatrudnionego na podstawie wyboru pracownika samorządowego zajęć, które pozostawałyby w sprzeczności z obowiązkami Wójta lub mogłyby wywoływać podejrzenie o jego stronnictwo lub interesowność co było niezgodne z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi⁸ w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych⁹. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Wójt – str. 145 – 147 protokołu kontroli.

Zarządzeniem Nr 10/2017 z dnia 12 stycznia 2017 r. do składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie powołano Wójta.

II. W zakresie rachunkowości

1. W latach 2014-2015 na koncie 201-1-000 Pozostali dostawcy prowadzono ewidencję rozrachunków w kilkunastoma podmiotami, co uniemożliwiło ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów i było sprzeczne z zasadą funkcjonowania tego konta (201), określoną Zakładowym planem kont dla jednostki budżetowej¹⁰. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, z nadzoru Skarbnik – str. 49 protokołu kontroli.
2. Do szczegółowej ewidencji środków trwałych w 2016 r. wprowadzono zmiany wynikające z podziału nieruchomości o wartości ogółem 145 567,98 zł, dokonanych stosownymi decyzjami (9). Ww. zmiany nie znalazły odzwierciedlenia w zapisach ewidencji syntetycznej środków trwałych prowadzonych na koncie 011-Środki trwałe, wskutek czego nie zachowano zgodności obrotów w księgach pomocniczych z obrotami w księdze głównej. Powyższe było niezgodne z art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości¹¹. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 207-209 protokołu kontroli.

⁸ ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)

⁹ ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.)

¹⁰ załącznik Nr 2 do Zarządzenia nr 12/10 Wójta z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie ustalenia polityki rachunkowości dla Urzędu Gminy Banie (po zmianie Zarządzeniami Nr: 55/2012 z dnia 20 czerwca 2012 r. oraz 22/2015 z dnia 25 lutego 2015 r.)

¹¹ ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.)

3. Operacji z dnia 22 czerwca 2015 r., polegającej na nieodpłatnym nabyciu przez Gminę sprzętu obrony cywilnej o wartości 9 702,57 zł do dnia 31 grudnia 2016 r. nie wprowadzono do ksiąg rachunkowych jednostki, co było niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. zarządzania kryzysowego, drogownictwa i ochrony przeciwpożarowej, który informacji o nabyciu ww. składników majątkowych nie przekazał do komórki księgowości, a z nadzoru Wójt – str. 84 protokołu kontroli.

W wyniku ustaleń kontroli, pod datą 31 grudnia 2016 r., ww. składniki majątku wprowadzono do ewidencji środków trwałych Gminy.

4. W latach 2013-2016 w księgach rachunkowych Urzędu nie prowadzono ewidencji szczegółowej do konta 851-Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, co uniemożliwiło wyodrębnienie:
 - stanu, zwiększeń i zmniejszeń funduszu, z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń,
 - wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej,
 i było niezgodne z zasadą funkcjonowania tego konta określoną obowiązującym w jednostce Zakładowym planem kont. Za wskazaną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Zastępca Skarbnika, a z nadzoru Skarbnik – str. 137 i 138 protokołu kontroli.

Wymienione wyżej nieprawidłowości nie wyczerpują wszystkich negatywnych ustaleń zawartych w protokole kontroli. Część z nich nie została ujęta w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym z uwagi na ich mniejszy ciężar gatunkowy.

W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości koniecznym jest bezwzględne przestrzeganie obowiązujących norm prawnych oraz podjęcie następujących działań:

I. W zakresie dochodów z podatków i gospodarki finansowej

1. Kwotę dochodów uzyskanych z wpływów w 2017 r. wniesionych tytułem podatku od nieruchomości za lata 2013-2015 oraz skutków obniżenia górnych stawek w tym podatku w podanych latach wykazać w sprawozdaniu Rb-27S (korekcie) w 2017 r. sporządzonym za okres, w którym dochody te wpłynęły na rachunek bankowy Gminy oraz sprawozdaniu Rb-PDP za rok 2017. Do złożonych sprawozdań dołączyć szczegółową informację o kwotach w nich ujętych, w rozbiciu na poszczególne lata, w tym szczegółowo podać wielkości skutków, będących wynikiem złożenia ww. deklaracji za lata 2013-2015 w związku z ustaleniami kontroli przeprowadzonej przez Izbę.

2. Dostosowania danych wykazanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2017-2020 w zakresie wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań do rzeczywistych wartości wynikających z dokumentów jednostki z zastosowaniem zasad obowiązujących w podanym zakresie.
3. Prawidłowego wyliczania stawek składników wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli do celów obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego i ustalania jego wysokości zgodnie z obowiązującymi zasadami.
4. Wypłacania diet radnym gminy na zasadach ustalonych przez organ stanowiący.

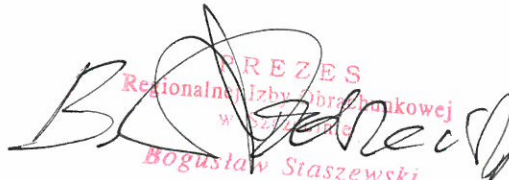
II. W zakresie rachunkowości

1. Prowadzenia szczegółowej ewidencji rozrachunków z kontrahentami do konta 201 zgodnie z zasadami obowiązującymi w jednostce.
2. Zapewnienia zgodności obrotów w księgach rachunkowych Urzędu Gminy, służących do ewidencji środków trwałych (konto 011) i prowadzoną do tego konta ewidencją analityczną.
3. Prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 851-Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych z zastosowaniem zasad obowiązujących w jednostce.

Wyrażam przekonanie, że przeprowadzone czynności kontrolne oraz powyższe wnioski przyczynią się do poprawy gospodarowania środkami publicznymi.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Izby, za moim pośrednictwem, zastrzeżeń do wniosków pokontrolnych, dotyczących zarzutów naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie w niniejszym wystąpieniu w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o powiadomienie Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Szczecinie
Bogusław Staszewski

Do wiadomości:

Pani Anna Siwek
Przewodnicząca Rady Gminy Banie